

Klaus Olkkola

Anestesiologian ja tehohoidon professori
Anestesiologia ja tehohoito, Helsingin yliopisto
HUS, Leikkaus- ja tehohoitokeskus
klaus.olkkola@helsinki.fi

Lääketieteen perusopetuksessa

siirrytään kaksiportaiseen tutkintoon – mistä on kyse?

Lääkärikoulutuksen rakenne on Suomessa perustunut opintokokonaisuuteen, jossa suoritetaan sekä kandidaatin että lisensiaatin tutkinnot ilman selkeää erottelua. Kaksiportainen tutkintomalli on kuitenkin tullut ajankohtaiseksi ainakin rahoituskysymysten vuoksi.

Huoli opetuksen resursseista lie-
neekin uudistuksen taustalla ja
syy uudistuksen ajoittumiseen
vuodelle 2025. Yliopistot saa-
vat rahoitusta mm. tutkintojen
lukumäärien perusteella. Muut
tiedekunnat ovat siirtyneet Bolognan prosessin
mukaiseen kaksiportaiseen koulutusrakenteeseen
jo aiemmin.

Lääkärikoulutuksen uudistuksen valmistelu
aloitettiin Suomessa vuonna 2024. Ministeriön
kanssa käytyjen keskustelujen jälkeen valmistelu-
työ on edennyt rivakasti. Ensimmäiset kaksivai-
heeseen tutkintoon valittavat opiskelijat aloitta-
vat opiskelunsa jo syksyllä 2025.

Lääketieteellinen ja hammaslääketieteelli-
nen koulutus jaetaan kandidaatin ja lisensiaatin
tutkintoihin. Kandidaatin tutkinto toimii väli-
etappina, jonka jälkeen on mahdollista hakeutua
lisansiaattiopintoihin tai soveltuviin maisteri-
ohjelmiin. Lääketieteellisissä tiedekunnissa ei
kuitenkaan uskota, että lääketieteen koulutus-
ohjelmasta tapahtuisi merkittävää siirtymää mui-
hin koulutusohjelmiin kandidaatin tutkinnon
jälkeen. Lääketiede ja hammaslääketiede ovat
hakupainealoja ja työllisyysnäkökulmat ovat hyvät,
minkä vuoksi lähes kaikki opiskelupaikan saaneet
myös valmistuvat nopeasti.

Kaksivaiheinen tutkinto koostuu kolmi-
vuotisesta kandidaatin tutkinnosta sekä kolmi-
vuotisesta lääketieteen lisensiaatin tutkinnosta.
Lääketieteen kandidaatin tutkinto ei anna re-
kisteröidyn terveydenhuollon ammattihenkilön
pätevyyttä, eikä automaattista oikeutta toimia
tilapäisesti kyseisissä tehtävissä. Hammaslääke-
tieteen lisensiaattitutkinto kestää kaksi ja puoli

vuotta, joten laskennallisesti tutkintoon menee
puoli vuotta vähemmän kuin lääketieteen lisen-
siaatin tutkintoon.

Uusi kandidaatin tutkinto jakautuu yhteisiin
prekliinisiin opintoihin, joissa opiskelijat pereh-
tyvät terveyden ja sairauksien luonnontieteellisiin
perusperiaatteisiin. Eriytyminen lääketieteen ja
hammaslääketieteen opintosuuntiin alkaa toisena
opiskeluvuonna. Opintosuunnitelmiin tarvittavat
muutokset ovat vähäisiä. Suurin yksittäinen muu-
tos lienee kuuden opintopisteen laajuinen kan-
didaattitutkielma ja siihen valmistavat opinnot.

Siirtyminen kaksiportaiseen perustutkin-
toon parantaa lääketieteellisten tiedekuntien
rahoitusta. Lääketieteelliset tiedekunnat toivo-
vat, että tutkintojen lukumäärän lisääntyminen
antaisi myös mahdollisuuden opetushenkilöstön
lisäämiseen, sillä opettajien lukumäärät eivät ole
lisääntyneet samaa tahtia opiskelijoiden sisään-
oton lisääntyessä.

Koska perusopintojen sisältö ei olennaisesti
muutu, ei opintouudistus juurikaan näy aneste-
siologian ja tehohoidon erikoisalalan lääkäreiden
työssä edes yliopistosairaaloissa. Merkittävien
muutos meidän kannaltamme liittyy siihen, että
kun aiemmin tehtiin yhdet syventävät opinnot ja
tutkielma, tehdään jatkossa erikseen kandidaatin
tutkintoon liittyvä kandidattutkielma ja erikseen li-
sensiaatin tutkintoon liittyvä lisensiaattutkiel-
ma. Tarvetta erilaisten tutkielmien ohjaamiseen
on siis aiempaa enemmän. On tärkeää, että klii-
nikotkin osallistuisivat aktiivisesti tutkielmien
ohjaamiseen, koska monen lääketieteen opiske-
lijän polku erikoisalallemme on alkanut ja alkaa
anestesiologiaan ja tehohoitoon liittyvän tutkiel-
man tekemisellä. ■

- Lääketieteellinen koulutus jaetaan kolmivuotiseen kandidaatin tutkintoon ja kolmivuotiseen lisensiaatin tutkintoon.
- Sekä kandidaatin että lisensiaatin tutkintoon kuuluu tutkielma.
- Ensimmäiset kaksivaiheisen tutkinnot opiskelijat aloittavat opintonsa syksyllä 2025.